

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22207 - Planificació de la Intervenció Educativa / 40
Titulació	Grau de Pedagogia (Pla 2016) - Primer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Bartomeu Mut Amengual	09:30	10:30	Dijous	02/09/2019	31/07/2020	Despatx B103

Responsable
tomeu.mut@uib.es

Contextualització

L'assignatura "Planificació de la Intervenció Educativa" s'articula vers la intervenció educativa intencional que implica, per una part, preveure i planificar què pretenem i com volem que tenguem lloc el procés d'ensenyament-aprenentatge. Per l'altra, suposa analitzar la pràctica educativa i comprendre els elements que la configuren, més enllà d'allò planificat. L'avaluació dels dos àmbits de decisió i acció permetrà prendre decisions de millora de la qualitat de la intervenció docent.

A l'assignatura es pretén facilitar a l'alumnat l'adquisició de les eines teòriques i pràctiques del camp de la didàctica que el facin competent en el disseny, implementació i avaluació de seqüències formatives.

Fonamenta i desenvolupa la planificació educativa i analitza les eines de planificació que han de permetre els processos de decisió, planificació, coordinació, execució i avaluació de projectes que donin coherència al funcionament de la intervenció educativa. Desenvolupa tècniques de gestió, planificació i anàlisi, a més, estudia el sistema educatiu i la comunitat com a marc general de tota l'activitat.

Requisits

No hi ha requisits essencials.

Competències

Guia docent

Específiques

- * Conèixer i comprendre els processos d'ensenyança-aprenentatge i la seva incidència en la formació integral (competència B2)
- * Dissenyar i aplicar plans, programes, projectes, accions i recursos adaptats als diferents nivells del sistema educatiu (competència B4)
- * Dissenyar i aplicar plans de formació del professorat, de formadors i d'altres professionals adequats a les noves situacions, necessitats i contextos (competència B5).
- * Dissenyar i aplicar plans, programes, projectes i propostes innovadores de formació i desenvolupament de recursos formatius en contextos laborals, en les modalitats presencials i virtuals (competència B6).
- * Avaluat els processos d'ensenyança-aprenentatge i la intervenció dels agents educatius implicats en aquests processos (competència B12).

Genèriques

- * Capacitat per comprendre la complexitat dels processos educatius en general i dels processos formatius en particular (competència A1).
- * Capacitat per preparar, seleccionar o construir materials didàctics i utilitzar-los en els marcs específics de les distintes àrees de formació (competència A6).
- * Capacitat per treballar en equip amb els companys com a condició necessària per a la millora de la seva activitat professional, compartint sabers i experiències (competència A12).
- * Capacitat per expressar-se i comprendre idees, conceptes i sentiments oralment i per escrit amb un nivell d'ús adequat als destinataris (competència A18)

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

- Tema 1. Aspectes generals de la intervenció educativa. Fonamentació del procés d'Ensenyament-Aprenentatge
- Tema 2. La planificació de la intervenció educativa i la contextualització curricular
- Tema 3. El diagnòstic. L'anàlisi de necessitats
- Tema 4. La definició dels objectius, les competències i els continguts
- Tema 5. Les accions i les estratègies metodològiques
- Tema 6. Els recursos i la comunicació
- Tema 7. L'avaluació en el procés d'Ensenyament-Aprenentatge

Metodologia docent

El plantejament metodològic de l'assignatura parteix de centrar l'activitat del procés en l'aprenentatge de l'alumne. Per tal de permetre l'assoliment d'aquest principi, l'estudiant haurà de ser actiu i autònom en tot el procés, essent la funció del docent ajudar-lo en la construcció del seu coneixement. En aquest sentit, el

Guia docent

professorat, donarà suport a l'alumnat aportant la informació, els recursos necessaris i proposant activitats (individuals i grupals, teòriques i pràctiques) per a que es doni l'aprenentatge.

Sota aquest plantejament l'assignatura s'estructura de la manera que s'explica a continuació:

Activitats de treball presencial (1,8 crèdits, 45 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes teòrico-pràctiques	Grup gran (G)	La finalitat de les activitats d'aprenentatge que es realitzaran a les classes teòrico-pràctiques, és promoure la indagació així com la introspecció i l'observació crítica cap als esdeveniments de planificació de la comunitat educativa, mitjançant la reflexió i la pròpia actuació entorn a aquests esdeveniments. La mirada indagadora es combinarà amb el treball analític amb experiències i la interacció constructiva. Comptant amb la participació de l'alumnat, es tractaran els coneixements fonamentals de l'assignatura. Per això, a partir d'articles, estudis de casos, lectures i exercicis pràctics es desenvoluparan sessions de debat, anàlisi i reflexió compartida.	28
Classes pràctiques	Pràctiques presencials	Grup mitjà (M)	En aquestes sessions es prioritzarà l'aprenentatge cooperatiu, mitjançant el qual l'alumnat treballarà en equips de feina (EF) per tal de realitzar activitats d'indagació amb la finalitat d'assolir les competències pròpies d'aquesta assignatura. L'aprenentatge cooperatiu es caracteritza per ser una metodologia activa i experiencial dintre d'un model interaccionista d'ensenyament- aprenentatge, on el rol del professorat és el d'un mediador en la generació del coneixement i en el desenvolupament d'habilitats socials. En aquestes sessions es durà a terme l'anàlisi i interpretació de situacions educatives. També es presentaran, es posaran en comú i s'avaluaran les activitats treballades en petit grup.	14
Avaluació	Prova final	Grup gran (G)	La finalitat és avaluar des d'un enfocament competencial els aprenentatges de l'alumnat en el marc de l'assignatura. La Prova individual consistirà en el desenvolupament d'una de les temàtiques treballades en el marc del procés d'indagació realitzat. Així mateix la prova podrà incloure el desenvolupament reflexiu d'alguns dels conceptes clau de l'assignatura i alguna pràctica realitzada en el marc de l'assignatura.	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (4,2 crèdits, 105 hores)

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Lliurament d'activitats relacionades amb les lectures	L'alumnat haurà de dur a terme la lectura de llibres, capítols de llibres i articles i realitzar-ne una reflexió i/o presentar uns informes pautats per part del professorat de l'assignatura. Mitjançant distintes estratègies d'estudi individual l'alumnat ha d'establir un pont significatiu entre les experiències d'indagació i els sabers teòrics i conformar així una base sòlida per anar construint un coneixement pràctic propi fonamentat que possibiliti la presa de decisions.	40
Estudi i treball autònom en grup	Disseny d'una intervenció educativa	L'alumnat haurà de realitzar: 1) anàlisi de situacions formatives que es concretin a l'inici del curs. 2) planificació de sessions formatives. 3) la preparació de d'una sessió formativa que serà impartida a les classes, amb especial atenció a les estratègies comunicatives que es faran servir. 4) avaluació dels processos formatius observats.	55
Estudi i treball autònom en grup	Exposicions orals	Els alumnes hauran de preparar la simulació d'una sessió de formació presentada. Aquesta exposició serà avaluada i es realitzarà durant les classes pràctiques i/o seminaris teòrics. També es podrà demanar que es presentin oralment altres tasques i treballs.	10

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

- 1 Les competències establertes a l'assignatura seran valorades mitjançant l'aplicació d'una sèrie de procediments d'avaluació. A la taula següent es descriu per a cada procediment d'avaluació, la tipologia (recuperable R, no recuperable NR), els criteris d'avaluació i el seu pes en la qualificació de l'assignatura.
- 2 Per a poder avaluar positivament l'assignatura l'alumnat ha d'assistir de forma obligatòria, com a mínim, a un 80% de les sessions pràctiques (en grup mitjà) i ha de presentar totes les activitats obligatòries individuals i grupals.
- 3 Totes les activitats obligatòries tenen una data límit de lliurament que s'especifiquen al'Aula Digital. En qualsevol cas l'alumnat no podrà aprovar l'assignatura sense haver lliurat les activitats obligatòries.
- 4 Les qualificacions de cada una de les activitats d'avaluació a realitzar seran ponderades d'acord als percentatges establerts. Tot i això, la superació de l'assignatura en cap cas serà possible si no s'ha superat l'examen i el disseny de la intervenció educativa amb una nota major o igual a 5. Seguint la normativa universitària, es considera que un estudiant és un «no presentat» quan només hagi realitzat activitats d'avaluació previstes a la guia docent que suposin un terç o menys de l'avaluació de l'assignatura.
- 5 Les actituds que puguin distorsionar el bon desenvolupament de les sessions (ús de les tecnologies sense finalitats pedagògiques específiques de l'assignatura, menjar/beure dins l'aula de forma desmesurada, interrupcions constants d'entrades i sortides d'aula o parlar constantment mentre es fa una explicació o una intervenció d'un company/a,...) afectarà de forma negativa a la qualificació final; així, qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació.
- 6 Es recorda que els treballs universitaris presentats han de tenir un nivell d'exigència en quan a contingut i format, en aquest darrer sentit, es recomana passar un corrector abans de l'entrega així com seguir la normativa APA. El professor pot retornar un treball sense avaluar quan no arribi al mínim de qualitat (faltes

Guia docent

ortogràfiques i/o gramaticals o no seguir normativa APA) o que el treball vegi afectada de forma negativa la seva qualificació per aquests motius.

- 7 Els criteris i pautes que s'estableixen en aquesta guia docent poden esser modificats en funció de la dinàmica del grup classe durant el curs acadèmic, per tal d'adaptar-se a les necessitats detectades.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Pràctiques presencials

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	En aquestes sessions es prioritzarà l'aprenentatge cooperatiu, mitjançant el qual l'alumnat treballarà en equips de feina (EF) per tal de realitzar activitats d'indagació amb la finalitat d'assolir les competències pròpies d'aquesta assignatura. L'aprenentatge cooperatiu es caracteritza per ser una metodologia activa i experiencial dintre d'un model interaccionista d'ensenyament- aprenentatge, on el rol del professorat és el d'un mediador en la generació del coneixement i en el desenvolupament d'habilitats socials. En aquestes sessions es durà a terme l'anàlisi i interpretació de situacions educatives. També es presentaran, es posaran en comú i s'avaluaran les activitats treballades en petit grup.
Criteris d'avaluació	-Assistència a les classes pràctiques. -Adequació de les preguntes i comentaris: aportació d'idees, experiències, exemples, opinions, criteris, de forma argumentada i en relació al contingut que s'està treballant. -Escolta activa de les intervencions dels altres -Intervencions per establir relacions entre idees, entre idees i exemples, entre aportacions de distintes persones. -Plantejament de preguntes, dubtes, qüestionaments que ajudin al grup a avançar. -Interès en la participació. -Treball en grup a l'aula i aprofitament del temps i recursos per a la resolució dels informes de pràctiques.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Prova final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	La finalitat és avaluar des d'un enfocament competencial els aprenentatges de l'alumnat en el marc de l'assignatura. La Prova individual consistirà en el desenvolupament d'una de les temàtiques treballades en el marc del procés d'indagació realitzat. Així mateix la prova podrà incloure el desenvolupament reflexiu d'alguns dels conceptes clau de l'assignatura i alguna pràctica realitzada en el marc de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Respondre adequadament a preguntes de l'examen de pregunta llarga, ocasionalment, es pot combinar amb preguntes tipus test.

Guia docent

Les preguntes podran ser: a) de comprensió, b) d'aplicació, c) d'anàlisi, d) de síntesi, i e) de valoració crítica.

Percentatge de la qualificació final: 40% amb qualificació mínima 5

Lliurament d'activitats relacionades amb les lectures

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	L'alumnat haurà de dur a terme la lectura de llibres, capítols de llibres i articles i realitzar-ne una reflexió i/o presentar uns informes pautats per part del professorat de l'assignatura. Mitjançant distintes estratègies d'estudi individual l'alumnat ha d'establir un pont significatiu entre les experiències d'indagació i els sabers teòrics i conformar així una base sòlida per anar construint un coneixement pràctic propi fonamentat que possibiliti la presa de decisions.
Criteris d'avaluació	-Grau de comprensió i relació amb la teoria, demostrat del llibre a llegir i articles/documents/capítols. -Grau de reflexió sobre la lectura realitzada -Presentació (ortografia, claredat, formalitat...) del treball.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Disseny d'una intervenció educativa

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	L'alumnat haurà de realitzar: 1) anàlisis de situacions formatives que es concretin a l'inici del curs. 2) planificació de sessions formatives. 3) la preparació de d'una sessió formativa que serà impartida a les classes, amb especial atenció a les estratègies comunicatives que es faran servir. 4) avaluació dels processos formatius observats.
Criteris d'avaluació	-Grau d'innovació i creativitat en el disseny -Grau de coherència entre els diferents elements dels documents -Grau de contextualització, eficàcia i rellevància dels documents -Presentació (ortografia, claredat, formalitat...) dels treballs

Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 5

Exposicions orals

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	Els alumnes hauran de preparar la simulació d'una sessió de formació presentada. Aquesta exposició serà avaluada i es realitzarà durant les classes pràctiques i/o seminaris teòrics. També es podrà demanar que es presentin oralment altres tasques i treballs.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 10%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Cal tenir present que tots els recursos didàctics -articles, vídeos, documents, etc.- necessaris per treballar el temes es troben a l'aula virtual. No obstant això, a continuació, es suggereixen altres llibres de consulta o ampliació que l'alumnat haurà de consultar de forma autònoma.

Guia docent

Bibliografia bàsica

- 1 Aragay, X. (2017). *Reimaginando la educación. 21 claves para transformar la escuela*. Barcelona: PAIDÓS Educación
- 2 Diputació de Barcelona (2010). *Gestió de projectes. Manual de consulta*. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- 3 Díaz-Gibson, J.; Civís, M.; Longas, J. i Riera, J. (2017). *Projectes d'innovació educativa comunitària: ingredients d'èxiti reptes*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- 4 Mille, J. M. (2015). *Útil pràctic 25. Manual d'elaboració i avaluació de projectes*. Barcelona: Torre Jussana. Ajuntament de Barcelona (6ª edició).
- 5 OCDE (2018). *Manual per a entorns d'aprenentatge innovadors*. Barcelona: Editorial UOC.
- 6 Oliver, M.F. (2002). *Guia per a l'elaboració de projectes*. Palma: Consell de Mallorca
- 7 Ramon-Cortés, F. (2005). *L'illa dels 5 fars*. Barcelona: La Magrana.
- 8 Ripoll, O.; Masip, M.; Vallvé, C. (2019). *Repensem el projectes educatius comunitaris, en clau 360*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

Bibliografia complementària

- 1 Aragay, X. (2017). *Reimaginando la educación. 21 claves para transformar la escuela*. Barcelona: PAIDÓS Educación.
- 2 Antúnez, S. et alt. (2003). *El proyecto educativo de la institución escolar*. Barcelona: Graó.
- 3 Antúnez, S. et alt. (2002). *Dinámicas colaborativas en el trabajo del profesorado. El paso del yo al nosotros*. Barcelona. Graó.
- 4 Bolívar, A. (2008). *Didáctica y Currículum: de la modernidad a la postmodernidad*. Ediciones Aljibe: Archidona.
- 5 Casamayor, G. (2007). *Els trucs del formador*. Barcelona, Graó.
- 6 Carbonell, J. (2002). *La aventura de innovar. El cambio en la escuela*. Madrid: Ediciones Morata (2a edició).
- 7 Carbonell, J. (2008). *Una educación para mañana*. Barcelona: Ediciones Octaedro.
- 8 Cardús, S. (2000). *El desconcert de l'educació*. Barcelona: Edicions La Campana.
- 9 Chavarria, X. (Coord.) (2018). *Què és innovar en educació al segle XXI*. Barcelona: Horsori.
- 10 Drago-Severson & Blum-DeStefano (2018). *Leading Change Together: Developing Educator Capacity Within Schools and Systems*. Alexandria: ASCD.
- 11 Gallego, F. (1997). *Comunicació oral*. Barcelona: Aula Oberta Ajuntament de Barcelona.
- 12 Gómez, I., i García, F. (2014). *Manual de didáctica: aprender a enseñar*. Madrid: Larousse, Ediciones Pirámide.
- 13 de la Herrán, A., i Labra, J. P. (2008). *Didáctica general: la práctica de la enseñanza en educación infantil, primaria y secundaria*. McGraw-Hill.
- 14 Martinell, A. (2001). *Diseño y elaboración de proyectos de cooperación cultural*. Madrid: Organización de Estados Iberoamericanos para la Educación, la Ciencia y la Cultura (OEI).
- 15 Schön, D. (1998). *El profesional reflexivo. Cómo piensan los profesionales cuando actúan*. Barcelona: Paidós.